

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul prezentului act normativ

LEGE privind aprobarea Ordonanței de urgență
pentru completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

1) Procedura comunicării corespondenței și ordinelor președintelui Autorității Naționale pentru Cetățenie cu privire la aprobarea/respingerea cererilor de acordare/redobândire a cetățeniei române se face în prezent prin scrisoare poștală transmisă cu confirmare de primire, astfel că, anual, Autoritatea Națională pentru Cetățenie transmite peste 100.000 de scrisori recomandate, în străinătate în marea lor majoritate, prin serviciile oferite de Poșta Română. Legea cetățeniei române nr. 21/1991 obligă în prezent Autoritatea Națională pentru Cetățenie la utilizarea acestei modalități de comunicare a ordinelor președintelui Autorității, în termen de 3 zile de la emitere.

Această procedură are câteva neajunsuri majore:

- alocarea de resurse umane unor activități cronofage, care afectează posibilitatea redistribuirii acestora în compartimente cu volum important de activități din fluxul operațional al Autorității. Activitatea de transmitere, primire și administrare a scrisorilor recomandate angrenează cel puțin 7 funcționari ai instituției (6 pentru activitatea propriu-zisă și 1 pentru suport IT);

- eficiența comunicării - randamentul scăzut al unei astfel de modalități de transmitere a corespondenței și ordinelor președintelui Autorității Naționale pentru Cetățenie cu privire la aprobarea/respingerea cererilor de acordare/redobândire a cetățeniei române este dată de faptul că un număr foarte mare din comunicări nu ajung la destinatar, iar retransmiterea scrisorilor, pe de o parte generează noi costuri și neajunsuri care se încadrează în reperele de la punctul anterior, iar, pe de altă parte, contribuie la acumularea unui stoc important de dosare care grevează activitatea Autorității, oricum supradimensionată în raport de resursele umane existente.

Actuala modalitate de comunicare, exclusiv prin intermediul serviciilor poștale, este în foarte multe cazuri inoperantă, din motive independente de voința Autorității.

Astfel, în anul 2020, din numărul total de adrese prin care Comisia pentru cetățenie a solicitat completarea dosarelor administrative cu înregistrări esențiale soluționării acestora, în temeiul art. 16 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 21/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, doar în 56 % din cazuri s-a întors confirmarea de primire semnată de către destinatar. În 44% din cazuri, fie Poșta

Română a restituit corespondența cu mențiuni precum „lipsă domiciliu” sau „expirat termen de păstrare”, fie nu a fost transmis Autorității niciun răspuns.

Consecința directă a acestei situații este imposibilitatea soluționării cererilor de cetățenie respective, menținerea acestora pe rolul Comisiei pentru cetățenie pe termen nedeterminat, refacerea corespondenței cu costurile suplimentare aferente, dar și imposibilitatea respingerii cererilor ca nesustținute, atunci când s-ar impune această soluție, în conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 21/1991. Norma legală precitată prevede obligația constând în „completarea dosarului, în termen de cel mult 4 luni de la primirea solicitării secretariatului tehnic al Comisiei de către petent, în cazul în care se constată lipsa unor documente necesare soluționării cererii, sub sancțiunea respingerii cererii ca nesustținută.”

Aceste dificultăți se regăsesc și în ceea ce privește activitatea de comunicare a ordinelor de aprobare/respingere a cererilor de cetățenie, care în prezent se realizează exclusiv prin intermediul serviciilor poștale. Se impune a preciza că aceste comunicări sunt deosebit de importante în condițiile în care procedura administrativă de dobândire/redobândire a cetățeniei române se finalizează prin depunerea jurământului de credință față de România, care se depune în termen de 6 luni de la data comunicării ordinului președintelui Autorității Naționale pentru Cetățenie; de asemenea, potrivit art. 19 alin. (4) din Legea cetățeniei române, ordinul de respingere a cererii de acordare sau redobândire a cetățeniei române poate fi atacat, în termen de 15 zile de la data comunicării, la Secția de contencios administrativ și fiscal a Tribunalului București. Hotărârea tribunalului poate fi atacată cu recurs la Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București (așadar, termenul procedural de decădere începe să curgă de la data comunicării ordinului de respingere).

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 20 din Legea nr. 21/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare: „(1) *Cetățenia română se acordă sau se redobândește la data depunerii jurământului de credință.* (2) *În termen de 6 luni de la data comunicării ordinului președintelui Autorității Naționale pentru Cetățenie de acordare sau redobândire a cetățeniei române sau, după caz, de la publicarea în Monitorul Oficial a hotărârii Guvernului de acordare a cetățeniei române, persoanele cărora li s-a acordat sau care au redobândit cetățenia română vor depune jurământul de credință față de România.* (3) *În cazuri temeinic justificate, termenul prevăzut la alin. (2) poate fi prelungit o singură dată, dacă cererea de prelungire însoțită de documente doveditoare este formulată înainte de împlinirea acestuia.* (4) *Cererea de prelungire prevăzută la alin. (3) se aprobă de către președintele Autorității Naționale pentru Cetățenie sau, după caz, de șeful misiunii diplomatice ori al oficiului consular.*”

Concluzionând, arătăm că eficiența și validitatea procedurii de comunicare a corespondenței purtate cu solicitanții de cetățenie este deosebit de importantă, în contextul în care, raportat la aceasta, legea stabilește începutul curgerii unor termene imperative, neputând fi acceptată perpetuarea situațiilor în care validitatea procedurii de comunicare a actelor respective este determinată de voința unilaterală a solicitantului.

2) Autoritatea Națională pentru Cetățenie s-a confruntat cu situația în care, într-un număr semnificativ de dosare de cetățenie, au fost depuse acte de stare civilă care s-au dovedit a nu fi autentice, potrivit comunicărilor venite din partea autorităților străine competente, urmare a verificărilor dispuse de Comisia pentru cetățenie.

Pe de altă parte, în practică, verificarea autenticității documentelor emise de autorități ale altor state, documente cu privire la care există suspiciuni de fals, prin obținerea unei confirmări din partea autorităților străine competente, este dificil de realizat, iar în unele cazuri, o astfel de posibilitate este practic inexistentă – spre exemplu, în cazul persoanelor care solicită redobândirea cetățeniei române și care provin dintr-o serie de state ale spațiului ex - sovietic.

Deoarece situația prezentată mai sus continuă să subziste, existând cazuri în care există suspiciuni cu privire la autenticitatea actelor de stare civilă depuse în dovedirea condițiilor pentru redobândirea cetățeniei române, luând în considerare și dificultățile de a stabili autenticitatea acestor acte, în toate acestea cazuri Comisia a solicitat persoanelor în cauză completarea dosarului, urmând ca pe aceste documente să fie aplicată apostila prevăzută de Convenția de la Haga din 1961 cu privire la suprimarea cerinței supralegalizării actelor oficiale străine; chiar dacă Legea cetățeniei române nr. 21/1991 nu înlătură formalitatea apostilei și nici nu prevede scutirea de supralegalizare a actelor de natura celor menționate mai sus, demersurile dispuse de Comisie au fost, în unele cazuri, contestate în justiție de către solicitanți, *unele dintre aceste cauze aflându-se pe rolul instanțelor judecătorești.*

Absența unor prevederi exprese care să clarifice situația expusă mai sus creează premisele introducerii unor acțiuni repetitive în justiție vizând practica administrativă a Comisiei, precum și riscul acordării cetățeniei române unor persoane neîndreptățite.

Or, având în vedere importanța deosebită a raporturilor juridice care privesc acordarea cetățeniei române, existența unor suspiciuni asupra autenticității actelor care fac dovada îndeplinirii condițiilor prevăzute în mod imperativ de lege la acordarea cetățeniei române nu poate fi admisă, impunându-se în consecință luarea în regim de urgență a măsurilor legislative pentru asigurarea garanțiilor necesare sub acest aspect, pentru eliminarea riscurilor reprezentate de situațiile care ar putea duce la dobândirea în mod fraudulos a cetățeniei române, în baza unor documente false.

2. Schimbări preconizate

1) Având în vedere că procedura de acordarea a cetățeniei române trebuie să respecte așteptările rezonabile și legitime ale solicitanților de cetățenie, dar și să aibă un parcurs previzibil, este necesară adoptarea unor dispoziții care să permită îndeplinirea procedurii de comunicare a ordinelor de acordare/redobândire a cetățeniei române prin mijloace electronice, la adresa de poștă electronică indicată de solicitant în cuprinsul cererii depuse.

În acest fel, se elimină inconvenientele prezentate în cuprinsul punctului 1 al Secțiunii a 2-a, crescând eficiența procedurii de comunicare, iar o importantă parte a resursei umane poate fi redirecționată în alte compartimente.

Astfel, prezentul proiect stabilește dreptul solicitanților de a opta sub semnătură, la depunerea cererii de cetățenie, pentru recepționarea corespondenței prin mijloace electronice.

Conform prezentului act normativ, în acest caz comunicarea va fi însoțită de semnătura electronică extinsă a Autorității Naționale pentru Cetățenie, bazată pe un certificat calificat, care va avea înlocui ștampila instituției și semnătura președintelui Autorității Naționale pentru Cetățenie. Actele și corespondența Autorității Naționale de Cetățenie se consideră comunicate la momentul la care s-a primit mesajul din partea sistemului folosit că au ajuns la destinatar potrivit datelor furnizate de acesta. Mesajul de comunicare către destinatar primit de la sistem constituie dovada de comunicare.

Procedura de comunicare prin mijloace electronice este aplicabilă și în cazul în care solicitantul a optat la depunerea cererii pentru comunicarea corespondenței și actelor Autorității Naționale pentru Cetățenie prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, iar comunicarea în această modalitate nu s-a putut realiza din cauze independente de voința Autorității Naționale pentru Cetățenie.

Neluarea acestor măsuri va menține perpetuarea vulnerabilităților înregistrate în activitatea Autorității Naționale pentru Cetățenie, astfel cum au fost expuse mai sus.

2) Având în vedere că faptul că Legea cetățeniei române nr. 21/1991 reglementează la art. 25 alin. (1) lit. c) faptul că cetățenia română este retrasă persoanei care a obținut cetățenia română prin mijloace frauduloase, în vederea eliminării riscurilor reprezentate de situațiile care ar putea duce la dobândirea în mod fraudulos a cetățeniei române, în baza unor documente false, proiectul prevede în mod expres cerința apostilării sau a supralegalizării actelor oficiale străine depuse de către solicitanții de cetățenie în cadrul procedurilor de dobândire a cetățeniei române.

O astfel de intervenție legislativă are efecte și în ceea ce privește cererile de dobândire a cetățeniei române deja înregistrate la Autoritatea Națională pentru Cetățenie și care nu au fost încă soluționate.

Ținând seama de numărul ridicat al acestor cereri - peste 150.000 -, proiectul instituie o dispoziție tranzitorie aplicabilă cererilor deja înregistrate la Autoritatea Națională pentru Cetățenie și care nu au fost încă soluționate, urmând să fie solicitată depunerea actelor în modalitatea prevăzută de proiect în cazurile în care există îndoieli asupra autenticității actelor care dovedesc îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru acordarea sau, după caz, redobândirea cetățeniei române.

3. Alte informații:

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 3-a

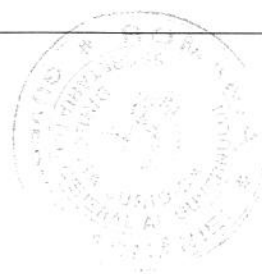
Impactul socio-economic al prezentului act normativ

1. Impact macro-economic:

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

2. Impact asupra mediului de afaceri

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

2¹.Impactul asupra sarcinilor administrative

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

2².Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

3. Impact social:

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

4. Impact asupra mediului

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)						
- în mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus , din care: a) buget de stat, din acesta: impozit pe profit impozit pe venit TVA DE PLATĂ b) bugete locale impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: cheltuieli de personal bunuri și servicii b) bugete locale: cheltuieli de personal bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: cheltuieli de personal bunuri și servicii						

3. Impact financiar, plus /minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Nu este cazul.					
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Nu este cazul					
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						

Secțiunea a 5-a
Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare:

1¹. Compatibilitatea prezentului act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Compatibilitatea prezentului act normativ cu legislația comunitară în materie:

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente:

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Evaluarea conformității:

Denumirea actului sau documentului comunitar, numărul, data adoptării și data publicării	Gradul de conformitate (se conformează / nu se conformează)	Comentarii
--	---	------------

5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ
1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate: Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul prezentului act normativ Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care prezentul act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative: Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul prezentului act normativ prin avizul nr. 585/2021. b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea prezentului act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării prezentului act normativ:

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice:

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Alte informații:

Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru completarea Legii cetățeniei române nr. 21/1991, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

~~PRIME-MINISTRU~~

~~FLORIN VASILE CIȚU~~

